

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2021, č. j. 39436/21/5100-31462-708633, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 19. 10. 2022, č. j. 59 Af 10/2022-78,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se odmítá**.
- II. Žádost žalobce o přiznání osvobození od soudních poplatků **se zamítá**.
- III. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se zamítá**.
- IV. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby **ve lhůtě patnácti dnů** od doručení tohoto usnesení **zaplatil soudní poplatek** za kasační stížnost, který podle položky č. 19 Sazebníku soudních poplatků (příloha zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) činí **5.000 Kč**.
- V. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby **ve lhůtě patnácti dnů** od doručení tohoto usnesení buď **předložil plnou moc** udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti, nebo ve stejné lhůtě prokázal, že má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.
- VI. Soud **v y z ý v á** žalobce, aby **ve lhůtě jednoho měsíce** od doručení tohoto usnesení **doplnil** kasační stížnost tak, že uvede, z jakých konkrétních důvodů napadá usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 19. 10. 2022, č. j. 59 Af 10/2022-78.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce se žalobou podanou Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení nebo vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 10. 2021, č. j. 39436/21/5100-31462-708633. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj ze dne 29. 4. 2021, č. j. 714750/21/2601-70461-507184, kterým bylo

zastaveno řízení ve věci dodatečného přiznání k dani z nemovitých věcí za zdaňovací období roku 2019.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 19. 10. 2022, č. j. 59 Af 10/2022-78, řízení o žalobě zastavil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud zastavil řízení o žalobě podle § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v účinném znění (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v účinném znění (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), neboť žalobce neuhradil příslušný soudní poplatek.

[3] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost, ve které požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů.

[4] Následně stěžovatel podal námitku podjatosti, o níž Nejvyšší správní soud rozhodl usnesením ze dne 2. 2. 2023, č. j. Nao 127/2023-25, které nabylo právní moci dne 16. 2. 2023, a to tak, že soudci Nejvyššího správního soudu Mgr. Tomáš Kocourek, JUDr. Jiří Palla a Mgr. Aleš Roztočil nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí v posuzované věci.

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (srov. např. usnesení NSS ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-38).

[7] Výše uvedené podmínky stěžovatel nenaplnil. Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nijak neodůvodnil, tedy netvrdil ani nedoložil, že by pro něj výkon rozhodnutí žalovaného mohl představovat závažnou újmu. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že odvoláním podaným u žalovaného stěžovatel brojil proti rozhodnutí o zastavení řízení ve věci dodatečného daňového přiznání. Podle Nejvyššího správního soudu v nastalé situaci stěžovateli žádná potenciální újma v souvislosti s výkonem rozhodnutí žalovaného nehrozí. Kdyby s výkonem rozhodnutí žalovaného byl spojen závažný zásah do stěžovatelových práv, nepochybně by jej byl schopen alespoň náznakem popsat ve svém návrhu, což se nestalo ani v řízení před krajským soudem, ani Nejvyšším správním soudem.

pokračování

[8] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je nepřipustný, neboť směřuje proti rozhodnutí, které není způsobilé stěžovateli přivodit újmu. Nejvyšší správní soud tedy stěžovatelův návrh odmítl podle § 120 a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (výrok I.).

[9] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti odmítl, aniž by jej věcně posuzoval, neuložil stěžovateli povinnost zaplatit soudní poplatek za podání tohoto návrhu, jenž podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích ve spojení s položkou č. 20 Sazebníku soudních poplatků činí 1.000 Kč. Vybírání poplatku za takový návrh by totiž postrádalo logiku, neboť by musel být posléze vrácen, jak vyplývá z § 10 odst. 3 poslední věty zákona o soudních poplatcích.

[10] Podmínky, za nichž může být stěžovatel osvobozen od soudních poplatků, jsou stanoveny v § 36 odst. 3 s. ř. s., podle kterého *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.*

[11] Smyslem institutu osvobození od soudních poplatků není kompenzovat navrhovateli finanční zátěž spojenou se soudním řízením, ale zabezpečení přístupu k soudní ochraně i u těch účastníků, kteří se vzhledem ke své majetkové a finanční situaci nachází v tíživých sociálních poměrech.

[12] Účastníku řízení lze přiznat individuální osvobození od soudních poplatků při kumulativním naplnění následujících podmínek: (1.) účastník požádal o osvobození, (2.) jeho návrh není zjevně neúspěšný a (3.) účastník doložil nedostatek prostředků.

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda stěžovatelův návrh nelze považovat za zjevně neúspěšný (neboť v takovém případě by mu vzhledem k citovanému zákonnému ustanovení nebylo možno přiznat osvobození od soudních poplatků, přestože by to jeho majetkové poměry jinak odůvodňovaly). Výklad pojmu „zjevná neúspěšnost návrhu“ podal Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005-105, v němž uvedl, že aby návrh mohl být považován za zjevně neúspěšný, musí tato skutečnost být zjistitelná bez pochyb okamžitě, tj. měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo prováděno dokazování.

[14] Ze spisu krajského soudu vyplývá, že stěžovatel v řízení o žalobě požádal o osvobození od soudního poplatku. Krajský soud mu však osvobození od soudního poplatku nepřiznal, a to usnesením ze dne 4. 5. 2022, č. j. 59 Af 10/2022-59. Kasační stížnost proti tomuto usnesení Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 30. 6. 2022, č. j. 8 As 129/2022-20. Stěžovatel dal poté v řízení o žalobě jasně najevo, že příslušný soudní poplatek platit nehodlá, tudíž krajský soud neměl jinou možnost než řízení o žalobě usnesením zastavit. Stejně tak již na první pohled nemůže být úspěšná nyní projednávaná kasační stížnost, kterou stěžovatel brojí proti usnesení o zastavení řízení o žalobě. Nejvyššímu správnímu soudu tak žádost o osvobození od soudních poplatků v souladu s § 36 odst. 3 věty třetí s. ř. s. zamítl (výrok II.).

[15] Vzhledem k důvodu nepřiznání osvobození od soudních poplatků, kterým je zjevná neúspěšnost návrhu, Nejvyšší správní soud nepřihlédl k obsahu stěžovatelem doloženého vyplněného formuláře *Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce* a jeho přílohám. Jak bylo řečeno shora, osvobození od soudních poplatků v řízení o zjevně neúspěšném návrhu nelze přiznat, i kdyby to jinak majetkové poměry stěžovatele odůvodňovaly.

[16] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že zástupce může být ustanoven pouze *navrhovatelem, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků*. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nesplnil jeden z předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, nemohl Nejvyšší správní soud vyhovět ani jeho žádosti o ustanovení zástupce, tudíž ji zamítl (výrok III.).

[17] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích je s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky 19 Sazebníku poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích, činí poplatek za kasační stížnost 5.000 Kč. Vzhledem k tomu, že tento soudní poplatek nebyl uhrazen současně s podáním kasační stížnosti (a stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků nebylo vyhověno), Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatele, aby poplatek uhradil a určil mu k tomu přiměřenou lhůtu (výrok IV.).

[18] Soudní poplatek lze zaplatit jedním z těchto způsobů:

- vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1040300323**.

[19] Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce nebylo vyhověno, proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než stěžovatele vyzvat, aby doložil své zastoupení a předložil soudu plnou moc udělenou advokátovi pro zastupování v řízení o kasační stížnosti, popř. aby doložil doklad o potřebném právním vzdělání. K tomu mu určil přiměřenou lhůtu (výrok V.).

[20] Dále Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost vykazuje vady bránící jejímu věcnému projednání.

[21] Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. *kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno. Ustanovení § 37 platí obdobně*.

[22] Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené*

- a) *nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení,*
- b) *vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím*

pokračování

zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost,

- c) zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce,*
- d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé,*
- e) nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.*

[23] Podle § 37 odst. 3 věty první s. ř. s. z každého podání musí být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno.

[24] Nejvyšší správní soud zjistil, že podaná kasační stížnost nemá náležitosti ve smyslu § 37 odst. 3 věty první s. ř. s. a § 106 odst. 1 téhož zákona, neboť z ní nevyplývá, z jakých konkrétních důvodů stěžovatel napadá usnesení krajského soudu a jaká pochybení či nedostatky tomuto usnesení vytýká. Odůvodnění kasační stížnosti tvoří jedna nesouvislá a nesrozumitelná věta, jež zabírá téměř celou stranu, přičemž z ní není jasné, proč nemělo být řízení o žalobě krajským soudem zastaveno.

[25] Soud proto stěžovatele podle § 106 odst. 3 s. ř. s. vyzval, aby doplnil kasační stížnost o sdělení, z jakých důvodů proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 19. 10. 2022, č. j. 59 Af 10/2022-78, brojí a co navrhuje. Stěžovatel uvede, jaké závěry nebo postupy soudu považuje za nesprávné či vadné, a své úvahy patřičně zdůvodní. Důvody kasační stížnosti (pochybení v postupu nebo rozhodnutí soudu) musí být konkrétně obsahově popsány a přiřazeny pod jednotlivá písmena ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Pouhý výčet všech písmen ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. nestačí. K doplnění kasační stížnosti Nejvyšší správní soud určuje podle § 106 odst. 3 s. ř. s. lhůtu jednoho měsíce (výrok VI.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, Nejvyšší správní soud řízení zastaví [§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.]. Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by Vám mohla vzniknout újma, a ve stanovené lhůtě sdělíte soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doložíte, že bez své viny jste nemohl poplatek dosud zaplatit.

K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží (§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích).

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí jiná osoba než povinná, je nutné do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nepředloží-li stěžovatel ve stanovené lhůtě plnou moc udělenou advokátovi nebo doklad o vysokoškolském právnickém vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť nedostatek povinného zastoupení představuje nesplněnou podmínku řízení a znemožňuje v řízení pokračovat.

Neodstraní-li stěžovatel vady kasační stížnosti, a v řízení proto nebude možné pokračovat, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona.

V Brně dne 3. března 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu

pokračování

4 Afs 3/2023-33

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn.: 4 Afs 3/2023

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓